

Aarhus Kommune

Dato	Journalnr	Sagsbehandler	e-mail	Telefon
9. marts 2021	5.5.2-09003-2019]	Henrik Juul Vestergaard Ole Sørensen	huv@midttrafik.dk os@midttrafik.dk	51 64 82 13

Henvendelse fra Aarhus Kommune om forsøg med cykelmedtagning i bybusserne

Aarhus Kommune har anmodet Midttrafik om bemærkninger til vedlagte 10-dags forespørgsel vedrørende mulighed for at medbringe cyklen i byens busser.

Forespørgslen tager udgangspunkt i, at Movia iværksætter et toårigt forsøg, der gør det tilladt at medbringe sin cykel i alle almindelige busser. I forespørgslen er der et ønske om at se på, hvorvidt og i givet fald hvorledes en lignende model kan iværksættes i Aarhus.

Movias forsøg går i gang, så snart samfundet forventeligt i foråret/sommeren 2021 åbner, og danskerne igen kan møde fysisk på arbejde, genoptage deres fritidsinteresser osv. En reel evaluering af et forsøg vil da også forudsætte, at det afvikles i en periode med normal passagerbelastning.

Midttrafiks bemærkninger tager udgangspunkt i, at et evt. forsøg i Aarhus vil følge samme regler for cykelmedtagning som i Movias forsøg, dvs.

- Cykler må medtages i alle almindelige busser på 12 meter eller derover. Det betyder, at minibusser er undtaget.

I Movias busser koster en cykelbillet til 8 zoner 14 kr. (*Midttrafiks cykelbillet koster 13 kr. i Midttrafik App, Midttrafiks webshop eller rejsekort. Ved køb hos chaufføren betales prisen for en 2-zoners enkeltbillet til voksentakst, 22 kr.*)

- Der er plads til to cykler, to barnevogne eller kørestole i Movias busser. Cykler må generelt medtages i busserne undtagen i myldretiden (fra kl. 7.00-9.00 og fra kl. 15.30-17.30) og undtagen om natten i weekenden (natten efter fredag og lørdag mellem kl. 00.30-04.30).
- Cyklen skal placeres midt i bussen (flexarealet) og spændes fast med sele under kørslen
- Det er buschaufføren, der afgør om der er plads til cyklen i bussen.

Disse regler svarer stort set til principperne for medtagning af cykler på den indre strækning af letbanen i Aarhus.

I henhold til Midttrafiks rejseregler kan cykler **ikke** medbringes i bybusser. Den stigende interesse blandt bestillerne, har dog betydet, at der er igangsat et forsøg med cykelmedtagning i bybusserne i Viborg. Forsøget afsluttes til sommer, men er endnu ikke af rapporteret. De foreløbige resultater viser dog, at der ikke lader til at være større udfordringer med cykelmedtagning.

Midttrafiks politik og anbefalinger til kommunerne for cykelmedtagning i bybusser har taget udgangspunkt i følgende forhold.

Kapacitet og passagerudveksling i busserne

Placering af cykler i flexarealet ved ind-/udgangen af bussen vil optage en betydelig plads og dermed nedsætte kapaciteten for øvrige passagerer. Det er ikke alene det fysiske pladsbehov, der nedsætter kapaciteten, men også dårligere muligheder for at bevæge sig til/fra dørene ved bussens flexareal med holdestænger, rejsekortudstyr og for at holde afstand fra dørene. Dette problem er naturligvis størst i myldretid og er en af årsagerne til, at det i Movias forsøg ikke er muligt at medbringe cykler i myldretiden.

I modsætning til de brede S-tog i København, hvor ind- og udstigning og placering af cyklen kan foregå relativt gnidningsfrit, vil ind- og udstigning med cykel i det mere kompakte flexareal i en bus være mere tidskrævende og besværligt på grund af pladskonflikter med øvrige passagerer.

Serviceniveauet for øvrige passagerer

Det vil som hos Movia med den nuværende busindretning kun være plads til to cykler, to barnevogne eller to kørestole i bybusserne. For en relativ stor rute som linje 18 fra Lystrup mod Aarhus med 20-minuttersdrift vil der således kun være plads til 6 cykler/kørestole/barnevogne tilsammen pr. time pr. retning. Der vil således være meget begrænset potentiale for cykelmedtagning med den nuværende indretning af busserne. Åbnes der for cykelmedtagning med et ønske om, at dette sker i større omfang, vil det afføde et behov for udvidelse af flexrummene betydeligt på bekostning af plads og sæder til passagerer, der ikke medbringer cykel.

Medtagelse af cykler i større omfang i myldretiderne med de passagerbelastninger, der var gældende i 2019, forventes at give behov for øget frekvens/dublering eller indsættelse af ledbusser, hvor de ikke er i forvejen. Der kan også være en risiko for forøgede køretider ifm. cykelmedtagning.

Passagerer i kørestole og passagerer med barnevogne/klapvogne

Med den begrænsede plads i flexrummene giver cykelmedtagning en betydelig risiko for, at andre passagerer i kørestole og med barnevogne, som har behov for ophold i flexrummet, vil blive afvist ved stoppestederne. Selv i en situation med få passagerer i bussen vil dette kunne give anledning til konflikter og igen et behov for, at flexrummet udvides. Det kunne evt. være ønskeligt, men ikke realistisk, at chauffører prioriterer medtagelse af kørestole og barnevogne over medtagelse af cykler. Her er det også vigtigt at understrege, at det ikke er chaufførens opgave at afgøre, hvem der kan tage en cykel, barnevogn e.l. med ind i bussen, skulle der opstå en konflikt, idet chaufføren må ikke forlade sin plads.

10-dags forespørgslen

I 10-dags forespørgslen ønskes følgende spørgsmål konkret belyst:

- 1) Hvorvidt der tidligere er set på muligheden for at samarbejde med Midttrafik om muligheden for at tillade at medbringe cykler i busserne?

Cykelmedtagning har tidligere været drøftet mellem Midttrafik og Aarhus Kommune. Overvejelserne førte til fastholdelse af de nuværende regler for bybustrafikken, dog således at det blev tilladt at medbringe foldecykler.

- 2) Hvorvidt og i givet fald hvorledes der vil kunne iværksættes en proces med henblik på at samarbejde med Midttrafik om en model tilsvarende Movias to-årige forsøgsordning i Københavns Kommune?

Fra Midttrafiks side kan en sådan proces umiddelbart iværksættes, hvis Aarhus Kommune ønsker det. Det bør i den forbindelse undersøges nærmere, hvilke praktiske forhold der skal være styr på, for at cykelmedtagning er mulig, fx om der er mulighed for at spænde sin cykel fast med bespænding, der også er egnet til cykler, og om der er behov for anden belægning på gulvene i busserne.

Det bør ligeledes undersøges nærmere, hvilke typiske klager kunderne giver, når der er barnevogne mv., der fylder i bussen, idet det må antages, at dette i nok endnu højere grad vil gælde, hvis cykelmedtagning bliver en mulighed.

Forholdet til cykelmedtagning i de regionale busser bør også indgå i vurderingen. De regionale busser bortset fra rute 100 er højgulvsbusser, hvor cykler ikke kan medbringes i flexarealet, men i busens bagagerum.

- 3) Hvordan en sådan forsøgsordning, såfremt der viser sig at være grundlag for en fortsættelse, kan tænkes rettidigt og meningsfuldt ind i udskiftningen af busflåden frem mod 2027?

Busudskiftning til elektriske busser er påbegyndt. 62 busser vil blive leveret med de nuværende specifikationer af flexarealer. Flexarealer kan her udvides ved ombygning og fjernelse af sædekapacitet. Busindretning kan evt. justeres i forbindelse med senere leveringer.

Overordnede bemærkninger:

Det bemærkes generelt, at der er stor usikkerhed knyttet til, hvor meget muligheden vil blive brugt, og dermed også hvor store kapacitetsproblemer det evt. vil medføre. Her kan erfaringer fra Movias forsøg bidrage til afklaring, såfremt et forsøg i Aarhus afventer delrapporteringer fra Movia.

Midttrafik forventer at afrapportere erfaringer for forsøgsprojektet i Viborg inden sommerferien, men referencemæssigt vil erfaringer fra København være mere sammenlignelige med driftssituationen i Aarhus.